

A Kúria a dr. Szeéphalmi István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Árnyasi Katalin ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 4.M.634/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.269/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2013. február 20. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.269/2011/4. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, egyebekben hatályon kívül helyezi és a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 4.M.634/2008/23. számú ítéletét helybenhagyja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 40.000 (negyvenezer) forint és 10.800 (tízezer-nyolcszáz) forint áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 72.000 (hetvenkettőezer) forint másodfokú és 120.000 (egyszázhuszezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével. Ezen túlmenően a rendkívüli felmondásban feltüntetett kártérítési kötelezettség alóli mentesítését is igényelte. A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 4.M.634/2008/23. számú ítéletével megállapította, hogy a felperes munkaviszonya az alperes 2008. május 6-án kelt jogellenes rendkívüli felmondása folytán 2009. október 1-jével szűnik meg. A bíróság a rendkívüli felmondás kártérítésre kötelező felszólítását hatályon kívül helyezte. Kötelezte az alperest 1.505.656 forint és ebből 855.656 forint után 2009. február 10. napjától a kifizetés napjáig járó kamata megfizetésére. Egyebekben a keresetet elutasította. Az ítélet az alperest perköltség és illeték viselésére kötelezte, míg a felperesnek illetéket kell fizetnie. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2007. december 21-étől állt az alperes alkalmazásában recepciós-ként. A munkaszerződés szerint a munkáltató részéről rendkívüli felmondásra különösen okot szolgáltathat szándékos károkozás, anyag kezelés, elfogadhatatlan munkafegyelem, a munkavédelmi, tűzvédelmi törvényben és szabályzatban meghatározott szabályok megsértése. Az alperes ügyvezetője 2008. február 4-én írásban meghatalmazta Cs.J.-t (aki tanácsadóként dolgozott az alperesnél), hogy esetleges távolléte idején helyette a cég ügyeiben eljárjon és munkáltatói jogkört gyakoroljon. 2008. április

18-án érkezett egy nyomdai küldemény, amelyet a felperes szállítólevéllel vett át. A csomag érkezéséről csak 2008. április 22-én tájékoztatta F.R. ügyvezetőt, aki a küldeményt megvizsgálva megállapította, hogy a felperes által felbontott csomagból hiányzik 11 db 10.000 forint értékű voucher. Erről jegyzőkönyvet vettek fel, amit aláírt F.R., Cs.J. és P.J. munkavállaló. A felperes által fel nem bontott csomagokban is volt hiány, ahogy azt az utóbb végzett ellenőrzés kiderítette. Az alperes 2008. május 6-án rendkívüli felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát azzal az indokolással, hogy az általa átvett küldeményt előzetes ügyvezetői utasítás ellenére nem vitte be az irodába, és április 22-én többszöri kérdésre azt a választ adta, hogy nem érkezett csomag. A küldeményt kibontotta - amelyhez nem volt joga -, továbbá megállapítást nyert, hogy 110.000 forint értékű utalvány hiányzik. A felperes a recepciós feladatait nem kellő körültekintéssel, pontatlanul látta el, amivel kockáztatta a cég anyagi érdekeit. A rendkívüli felmondásban az alperes az okozott kár megtérítésére is kötelezte a felperest. A lefolytatott bizonyítási eljárást követően az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt állapította meg, hogy az Mt. 96. §-ának (4) bekezdésében meghatározott tizenöt napos határidő betartásra került. F.R. és Cs.J. egyezően adták elő, hogy az ügyvezető megbízásából Cs.J. aláírhatta a rendkívüli felmondást, így a munkáltatói jogkör gyakorlóját illetően sem volt jogsértés. F.R., Cs.J., B.F. és T.CS. alperesi munkavállalók egyezően adták elő, hogy a recepciósnak valamennyi küldemény érkezését jelezniük kellett, a felperes állítása szerint április 18-án nem volt jelen vezető akinek szólhatott volna, április 21-én azonban nem vitatottan nem jelezte a küldemény érkezését, azt április 22-én az ügyvezető kérésére adta át. A felperes és az ügyvezető ellentmondó előadása folytán nem nyert bizonyítást, hogy külön utasítás volt a csomag különleges kezelésére vonatkozóan, valamint az sem, hogy a felperes az ügyvezető kérdésére többször valótlannul válaszolta, hogy nem érkezett küldemény. A csomag kinyitásával és tartalmának kihelyezésével kapcsolatban Cs.J. előadta, hogy azt ő engedélyezte, de nem volt egyértelműen tisztázva, mire adott engedélyt. A felperes - bár a szállítólevél tartalmából tudnia kellett hogy a csomag mit tartalmaz - csak részben volt felelős a terhére rótt magatartásért. Az esetleges kár felmerülésével kapcsolatban azt lehetett rögzíteni, hogy az utalványok csak az ügyvezető aláírásával és pecsétjével voltak felhasználhatók, és a bíróság azt is figyelembe vette, hogy a felbontatlan csomagban is volt hiány.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes munkaszerződésében foglaltakra is figyelemmel nem találta olyan súlyúnak a felperes kötelezettségszegését, ami megalapozhatná a munkaviszonyának rendkívüli felmondással történő megszüntetését és a munkáltató kártérítési igényét is elutasította. Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.269/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét -

a rendkívüli felmondás és jogkövetkezményei vonatkozásában - megváltoztatta és a keresetet e körben elutasította. Az alperes perköltség- és illetékfizetési kötelezettségét mellőzte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Kötelezte a felperest együttes első- és másodfokú részperköltség viselésére azzal, hogy az illeték az államot terheli. A másodfokú bíróság a tényállás kiegészítését követően megállapította, hogy a felperes nem volt tisztában azzal, hogy felbonthatja-e a csomagot, ezért Cs.J.-től erre engedélyt kért. Tudta azt is, hogy küldemény érkezik, erről a vezetőket tájékoztatnia kell és a füzetbe is be kell írni. Ilyen körülmények között a másodfokú bíróság nem fogadta el azt a felperesi hivatkozást, miszerint nem volt tudomása az utalványok érkezéséről, illetőleg az azokat tartalmazó küldemény különleges kezeléséről. A másodfokú bíróság tényként rögzítette, hogy az utalványokkal kapcsolatos bejegyzés a cégnél erre a célra rendszeresített füzetbe még április hónapban megtalálható volt, mindezt B.F. tanúvallomása alátámasztotta. A felperes szempontjából e körben annak van jelentősége, hogy azon a napon amikor a nyomdából az utalványokat tartalmazó csomag megérkezett, a felperes nemcsak az ügyvezetőtől szerzett tudomást arról, hogy a küldeményt be kell vinni az ügyvezető szobájába és ott elzárni, hanem ezt tartalmazta a füzetben szereplő bejegyzés is.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes mint recepciós munkaköri kötelezettségének lényeges megszegését követte el azáltal, hogy a 2008. április 18-án nyomdából megérkezett csomagok átvétele és a szállítólevél aláírása és lepecsételése után nem tartotta be az ügyvezetői utasítást, tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta. A csatlakozó fellebbezés a rendkívüli felmondás kiadására nyitvaálló határidő túllépésére vonatkozóan nem volt alapos, mivel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkáltatói intézkedés postára adása a tizenöt napos határidőn belül történt.

A felperes felülvizsgálati kérelme az alperes kereset szerinti marasztalására irányult. Érvelése szerint a felmondás aláírásának jogszerűségét az alperes nem igazolta kétséget kizáróan, illetve az Mt. 96. §-ának (4) bekezdése is sérült. Az Mt. anyagi jogszabály, és az anyagi jogszabályban megállapított határidők anyagi jellegűek. Ez azt jelenti, hogy az előírt határnapon a küldeménynek a címzetthez meg is kell érkeznie. A felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság igazolt tényként kezelte és a tényállást kiegészítette B.F. azon előadásával, mely szerint nevezett egy meg nem határozott napon látott egy üzenőfüzetet, melynek volt „mindenkinek” megnevezésű olyan lapja, amely szerint bármely utalvány érkezést követően a csomagot be kell vinni az irodába és ezt a lapot az üzenőfüzetből később kitepték. A másodfokú bíróság ítéletének alapjává tette B.F. nyilatkozatát annak ellenére, hogy a felperes 2008. április 22-ét követően nem járt az alperesi szállodában. A felperes álláspontja szerint a bíróságok jogsértően értékelték T.CS. tanúvallomását, mivel az ő foglalkoztatására a felperes munkaviszonyának megszüntetését követően került sor, így

nem lehet közvetlen tapasztalata a felperes munkaköri feladatainak ellátását illetően.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felek a jogerős ítéletnek a kártérítésre vonatkozó rendelkezését nem támadták, ezért az a felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képezhette. Az elsőfokú ítélet azon rendelkezése ellen, amelyet a fél fellebbezéssel nem támadott, felülvizsgálati kérelmet sem terjeszthet elő [Pp. 271. § (1) bekezdés a) pont, 273. § (2) bekezdés a) pont, BH.1996.98.]. Ebből következően a felülvizsgálat azon hivatkozása, amely szerint a rendkívüli felmondás nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott, a felülvizsgálati eljárás tárgyát már nem képezhette fellebbezés (csatlakozó fellebbezés) hiányában.

Az Mt. 96. §-ának (4) bekezdése szerint a rendkívüli felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül lehet gyakorolni. Az eljáró bíróságok helytállónan fejtették ki, hogy a tudomásszerzéshez képest a munkáltató a tizenötödik napon postára adta a rendkívüli felmondást, így intézkedése határidőben történt (BH.1997.421.).

Az Mt. 96. §-ának (1) bekezdése szerint a munkáltató, illetve a munkavállaló a munkaviszonyt rendkívüli felmondással megszüntetheti, ha a) a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben megszegi, vagy b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. A rendelkezésre álló bizonyítékokból - különösen a felperes és az ügyvezető ellentmondásos nyilatkozata alapján - nem volt pontosan megállapítható, hogy a csomag kezelésére vonatkozóan különleges utasítás volt-e hatályban, és az sem, hogy a felperes a küldeményt csak többszöri felszólítás ellenére adta-e át a munkáltatónak. Amennyiben azonban ez a felperesi magatartás az alperes részéről bizonyításra került volna, önmagában akkor sem lett volna elégséges a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetéséhez. Az a körülmény, hogy az üzenőfüzet tartalmazott volna „mindenkinek” szóló feljegyzést a beérkező nyomdai termékek bemutatására, nem volt igazolt. Nemcsak az nem volt bizonyított hogy a füzetből kitépett lap mit tartalmazott, de az sem, hogy azt a felperes távolította volna el. A csomag felbontására engedélyt a felperes Cs.J.-től kapott és az érkezett utalványokat is az ő tudtával helyezte ki a pultra, így ez jogszerű rendkívüli felmondás alapja nem lehet. Ugyancsak megalapozatlan azon rendkívüli felmondásban felhozott indok, miszerint a felperes magatartásával a munkáltató anyagi érdekeit kockáztatta, mert - ahogy arra az elsőfokú bíróság helytállónan rámutatott - az utalványok felhasználására csak az ügyvezető aláírásával és pecsétjével kerülhetett sor. A felperes mint recepciós sem követett el olyan súlyú kötelezettségszegést, amely a munkáltató intézkedését megalapozhatta volna, ezért az

elsőfokú bíróság döntött helytállóan a munkaviszony megszüntetése körében. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, egyebekben hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján. Az alperes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségviselése a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján kell viselnie.

Budapest, 2013. február 20.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő